

Ανατρέπεται η ισορροπία στο Αιγαίο

Ο κ. ΑΝΔΡ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΗΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ - ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Α. Γ. Παπανδρέου προέβη στην ακόλουθη δήλωση:

«Η νέα αμερικανοτουρκική "άμυντική" συμφωνία μετατρέπει την Τουρκία σε μόνιμο όχυρό των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ, με στόχο την αστυνόμευση της Ανατολικής Μεσογείου των Βαλκανίων και της Μέσης Ανατολής. Έτσι η Τουρκία μετατρέπεται σε νέο "Ιράν" με την "αίχμη του δόρατος" στραμμένη προς το Αιγαίο και την Ελλάδα. Με την πρόσθετη στρατιωτική βοήθεια που παρέχει η Δυτική Γερμανία στην Τουρκία — ανατρέπεται πλήρως η ισορροπία στο Αιγαίο. Οί ΗΠΑ — με την συμπαράσταση της Δυτικής Γερμανίας — διαμορφώνουν, στα πλαίσια της συμφωνίας, μία πλήρη οίκονομο - τεχνολογική βάση για την απεριόριστη ανάπτυξη της τουρκικής πολεμικής βιομηχανίας.

Ο κίνδυνος για την χώρα μας, σε μακροπρόθεσμη προοπτική, είναι θανάσιμος. Και καθίσταται σαφές ότι η αποτελεσματική αντιμετώπι-

σή του έχει τώρα απόλυτη προτεραιότητα. Είναι κατά συνέπεια επιβεβλημένο να προχωρήσουμε με τον γρηγορότερο δυνατό ρυθμό στην ανάπτυξη της πολεμικής μας βιομηχανίας — σε συνεργασία με χώρες προηγμένης τεχνολογίας. Η συνεργασία αυτή πρέπει να αναπτυχθεί προς δύο, τρεις ή και περισσότερες κατευθύνσεις — δεν πρέπει δε να συνεπάγεται ως αντάλλαγμα την παροχή στρατιωτικών "δευκολύνσεων" (βάσεων) στην χώρα μας.

Επιθυμώ να υπενθυμίσω στην Κυβέρνηση μία δήλωση που έκανε ο κ. Καραμανλής στην ολομέλεια της Βουλής διακόπτοντας τότε την αγόρευση μου (16 Γενάρη 1979). Είπε ο κ. Καραμανλής: "Πρέπει να σας διαβεβαιώσω ότι η κυβέρνηση θα κάνει ό,τι επιβάλλεται για να μην επιτρέψει την ανατροπή αυτής της ισορροπίας. Υπάρχει ανέλιξημένη υποχρέωση από μέρους της Αμερικής να σεβασθεί αυτή την ισορροπία. Αλλά και αν η Αμερική αποδειχθεί άσυνεπής μπορεί να σας πληροφορήσω ότι υπάρχουν τρόποι, άλλοι τρόποι να εξασφαλίσουμε αυτή την ισορροπία". Η "άσυνεπεια" της Αμερικής έχει πια αποδειχθεί κατά πανηγυρικό τρόπο. Έφθασε κατά συνέπεια η ώρα να προχωρήσει η κυβέρνηση στους "άλλους τρόπους" που θα εξασφαλίσουν την ισορροπία.

Η σκανδαλώδης ένισχυση του τουρκικού σωβινισμού από τις ΗΠΑ και χώρες του ΝΑΤΟ συνεπάγεται και άμεσες πολιτικές ενέργειες. Οφείλει η κυβέρνηση να τερματίσει κάθε διαπραγμάτευση για την επιστροφή της Ελλάδας στο στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ. Και οφείλει ταυτοχρόνα να πληροφορήσει τις ΗΠΑ ότι δεν προτίθεται να υπογράψει νέα συμφωνία για τις βάσεις — και να προσδιορίσει το χρονικό όριο μετά το οποίο θα διακόψει την παροχή «δευκολύνσεων» στις ένοπλες δυνάμεις των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ. Στο μεταξύ πρέπει να ειδοποιήσει τις ΗΠΑ η κυβέρνηση πως απαγορεύει τη χρήση των "δευκολύνσεων" για οποιασδήποτε μορφής επέμβαση στη Μέση Ανατολή, τον Περσικό Κόλπο και τη Νοτιοδυτική Ασία».

Η κυβέρνηση

Κυβερνητικός εκπρόσωπος απαντώντας σε σχετική δήλωση του προέδρου του Π.Α.Σ.Ο.Κ. κ. Α. Παπανδρέου, είπε τα ακόλουθα:

«Η Κυβέρνηση έμμενε στην πολιτική που χάραξε ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως στις προγραμματικές του δηλώσεις και που δεν διαφέρει από τη δήλωση του κ. Καραμανλή στην οποία αναφέρεται ο κ. Πρόεδρος του Π.Α.Σ.Ο.Κ.

Η πολιτική της Κυβερνήσεως είναι η διατήρηση της απαραίτητης για την άμυνα της χώρας ισορροπίας στο Αιγαίο. Και θα γίνουν όλα ο ιαπαραίτητα χειρισμοί για να διαφυλαχθεί παντός, είναι ακόμα πολύ νωρίς για να καθορισθούν δημοσίως οι τρόποι και οι ελληνικές αντιδράσεις.

Εξ άλλου, η Κυβέρνηση δεν πρόκειται να αποκαλύψει τα άμυντικά σχέδια, τα οποία θα εξασφαλίζουν την άμυνα της χώρας».

Η Δυτική Ευρώπη και η Αραβική Ανατολή

Συνέδριο με θέμα: «Η Δυτική Ευρώπη και η Αραβική Ανατολή: Τρόποι συνεργασίας σε έναν αλληλοεξαρτώμενο κόσμο», διοργανώνει στην Αθήνα από 6 — 8 Ιουνίου το Ελληνικό Μεσογειακό Κέντρο Αραβικών και Ισλαμικών Σπουδών, σε συνεργασία με τη Λέσχη της Ρώμης.

Ο πρόεδρος του Κέντρου, καθηγητής κ. Ι. Γεωργιάκης, κατά τη διάρκεια συνεντεύξεως Τύπου χθές, ανακοίνωσε ότι το συνέδριο θα εξετάσει κυρίως τρεις προτάσεις από τη βασική εισήγηση, που προετοιμάστηκε από Ευρωπαίους και Αραβες στήμονες:

Η δημιουργία ενός μόνιμου αραβικού θεσμού, που θα συζητάει προς μελέτη των προβλημάτων κοινού συμφέροντος, τους πλέον επικριμένους εκπροσώπους, από τις δύο οικονομικής και πολιτικής των δύο αυτών περιοχών. Ο θεσμός θα μπορούσε να λάβει τη μορφή ενός Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας.

Ενός τέτοιου θεσμού θα πρέπει να είναι: Μία Τράπεζα Αραβικών και Ευρωπαϊκών Κρατών, η οποία θα εξετάζει τα θέματα της οικονομικής συνεργασίας. Η δημιουργία ενός κέντρου για την τεχνική έ-

ρευνα των συμφωνιών ή συνεννοήσεων μεταξύ των δύο περιοχών, οι πλέον προηγούμενοι της οικονομίας θα μεταφέρουν τον έργο στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας. Ο κ. Κανελλάκης είναι μέλος του Κέντρου και μέλος του Συ-

Βήμα

Κείμενο Συμφωνίας α/α 8/6/80

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, 2 Ιουνίου.

Η στρατιωτική, οικονομική, βιομηχανική και επιστημονικοτεχνολογική «συνεργασία» μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Τουρκίας, η βάση της οποίας καθορίζεται με το λεγόμενο «πακέτο συμφωνιών», που υπογράφηκαν στην Άγκυρα στις 29 Μαρτίου 1980, είναι πολύ μεγαλύτερης έκτασης και οπωσδήποτε ευρύτερης σημασίας από ό,τι αρχικά διέρρευσε στη δημοσιότητα, είτε ανακοινώθηκε στην Ουάσιγκτον και Άγκυρα.

Τούτο γίνεται φανερό ακόμη και από μία πρόχειρη ανάγνωση των κειμένων των συμφωνιών, αντίγραφο των οποίων έχει στην κατοχή του «Τό Βήμα» (σημείωση: η αμερικανική κυβέρνηση παρέδωσε ήδη αντίγραφα των συμφωνιών της Άγκυρας στην ελληνική κυβέρνηση, ύστερα από αίτηση της τελευταίας). Είναι πολύ απίθανο οι συμφωνίες να μην περιέχουν και απόλυτως μυστικούς όρους, είτε απόρρητα συμπληρωματικά έγγραφα, ιδιαίτερα για όρισμένα σημεία που ανάγονται στην λειτουργία των αμερικανικών βάσεων στην Τουρκία και στο έργο του «έκσυγχρονισμού» των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων, που αναλαμβάνουν να πραγματοποιήσουν οι Ηνωμένες Πολιτείες. Ακόμη όμως και αυτά τα κείμενα της συμφωνίας που, κατά κάποιο τρόπο, δεν είναι τόσο απόρρητα, δικαιολογούν πολλές ανησυχίες — και όχι μόνο στην Ελλάδα — για τους στόχους και τις επιδιώξεις αυτής της αμερικανοτουρκικής στρατιωτικής «συνεργασίας».

Οι Ηνωμένες Πολιτείες αναλαμβάνουν όχι απλώς να ενισχύσουν, να ανασυγκροτήσουν, να εκσυγχρονίσουν και να εξοπλίσουν τις τουρκικές ενόπλες δυνάμεις παραδίδοντας το σχετικό στρατιωτικό υλικό «κατ' απόλυτη προτεραιότητα», αλλά και να δημιουργήσουν την οικονομικοτεχνολογική βάση, που θα επιτρέπει στην Άγκυρα να διατηρεί πάντοτε — ακόμη και μετά τη συμβατική λήξη της πενταετούς ισχύος των συμφωνιών — ένα στρατό με σύγχρονο και ανανεούμενο πολεμικό υλικό.

Το πιο σημαντικό σημείο του «πακέτου συμφωνιών» της Άγκυρας, για το οποίο μάλιστα δεν έχουν ανακοινωθεί πολλά, είναι η συμφωνία για την ίδρυση νέων και την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό παλαιότερων εγκαταστάσεων πολεμικής βιομηχανίας στην Τουρκία. Με αμερικανικά χρήματα, αμερικανικό υλικό, αμερικανικά μηχανήματα και αμερικανική τεχνολογία δημιουργείται στην Τουρκία βιομηχανία, που θα παράγει ειδικές έκρηκτικές ύλες και συσκευές, ρουκέτες και πυραύλους, θα ανακατασκευάζει κινητήρες και ατράκτους αεροπλάνων, ηλεκτρονικά όργανα και συσκευές της αεροπορίας κ.ά., καθώς επίσης και βιομηχανία για τον εκσυγχρονισμό των τουρκικών τάνκς. Θα ναυπηγεί επίσης μία σύγχρονου τύπου φρεγάτα και θα εκσυγχρονιστούν τα τουρκικά ναυπηγεία.

Αποτελούσε όμολογημένη επιδίωξη της Άγκυρας επί τρία και πλέον έτη να εξασφαλίσει την αμερικανική οικονομικοτεχνολογική συνεργασία για τη δημιουργία σύγχρονης πολεμικής βιομηχανίας και ένας από τους κυριότερους λόγους, για τους οποίους καθυστέρωσε η οριστικοποίηση και η υπογραφή των συμφωνιών ήταν ότι η Άγκυρα δεν εξασφάλιζε το αμερικανικό «κόκκο». Μόλις τούτο εξασφαλίστηκε, υπογράφηκαν οι συμφωνίες...

Ιδιαίτερη πρόνοια λαμβάνεται για την οικονομική ενίσχυση της Τουρκίας επί μονίμου βάσεως. Οι Ηνωμένες Πολιτείες αναγνωρίζουν ότι μία οικονομικά ισχυρή

Τουρκία αποτελεί προϋπόθεση για τη στρατιωτική ισχυροποίηση της Τουρκίας και αναλαμβάνουν, εκτός από όσα το αμερικανικό Δημόσιο θα προσφέρει «υπό τούς καλύτερους δυνατούς όρους», να παρακινήσουν τόσο αμερικανικά ιδιωτικά κεφάλαια για επενδύσεις στην Τουρκία, όσο και «άλλους συμμάχους στο ΝΑΤΟ» να συμβά-

Το
άνταπαρτή μας
ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

λουν στη στρατιωτικοοικονομική ενίσχυση της Τουρκίας.

Είναι επίσης ενδιαφέρον ότι στις συμφωνίες δεν λαμβάνεται καμία μέριμνα μήπως η εκπλήρωση ορισμένων έστω στόχων τους έρχεται σε αντίθεση με συμφέροντα της Ελλάδας. Για παράδειγμα, η Τουρκία θα έχει το δικαίωμα να πληροφορείται ό,τι μυστικές πληροφορίες θα συλλέγουν οι

ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις στις αμερικανικές βάσεις της Τουρκίας και τα κατασκοπευτικά αεροπλάνα, είτε οι δορυφόροι. Πουθενά δεν καθορίζεται ότι αυτές οι πληροφορίες θα αφορούν δραστηριότητες του «αντιπάλου». Αντίθετα, καθορίζεται ότι όλη η συνεργασία βρίσκεται μέσα στα πλαίσια του πνεύματος, αλλά και της «προεκτάσεως του πνεύματος» (sic) των συνθηκών του ΝΑΤΟ.

Το «πακέτο συμφωνιών» αποτελείται από 106 σελίδες, περιλαμβάνει τις γενικές καθοριστικές διατάξεις και το σχετικό «ευχολόγιο» των συμφωνιών, έχει τρία συμπληρώματα (στρατιωτικής συνεργασίας, βιομηχανικής άμυντικής συνεργασίας και λειτουργίας των βάσεων) και επί μέρους συμφωνίες για τον ρόλο, τη λειτουργία κλπ. κάθε μίας από τις συνολικά δώδεκα μεγάλες βάσεις που παραχωρούν οι Τούρκοι στις Ηνωμένες Πολιτείες για «από κοινού συνεργασία στη λήψη άμυντικών μέτρων». (Λεπτομερής ανάλυση των συμφωνιών στην 13η σελίδα).

Θα απαγορεύεται ή κυκλοφορία των Ι.Χ. ότ έμφανίζεται νέ

Τα αυτοκίνητα και κυρίως τα ιδιωτικής χρήσεως θα ακινητοποιούνται το καλοκαίρι με αποφάσεις της Κυβερνήσεως, πιθανότατα με κάποια παραλλαγή του συστήματος «μονά - ζυγά», όταν θα εμφανίζεται το γνωστό «νέφος» πάνω από την πρωτεύουσα.

Σκοπός του μέτρου είναι ο περιορισμός των συνεπειών από το «νέφος» στην υγεία του πληθυσμού, με περιορισμούς στην κυκλοφορία των οχημάτων σε περιοδους αίχμης της αίθαλομίχλης.

Αυτό προκύπτει από χθεσινή ανακοίνωση του υφυπουργού τονισμού κ. Γ. Σουφλιά. Στη ανακοίνωση αναφέρεται σύμφωνα με τα δίκτυα σταθμολογίας της Αττικής ρυθάνσεως, που άπτε να βελτιωθούν και έθα έλεγχουν το άτμοριβάλλον της Αθήνς πισημανση σημαντικ από βιομηχανίες ή τοκινήτων και θα νη της έγκαιρης τον σχηματισμό από αίθαλομίχλως είναι γνωσπς το καλοκαίρ νεται ο σχη

φοις, που καιρικές παρακολο την ληψ τώπιση λάτως χημά αί

H
K